

ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ
ΠΑΤΡΩΝ
UNIVERSITY OF PATRAS

**Σχολή Γεωπονικών Επιστημών
Τμήμα Επιστήμης και
Τεχνολογίας Τροφίμων**

**Κανονισμός Εκπόνησης Πτυχιακής
Εργασίας**

Αγρίνιο, Ιούλιος 2023

ΤΜΗΜΑ ΕΠΙΣΤΗΜΗΣ & ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΑΣ ΤΡΟΦΙΜΩΝ

Περιεχόμενα

1. ΓΕΝΙΚΕΣ ΑΡΧΕΣ.....	3
2. ΑΝΑΘΕΣΗ ΠΤΥΧΙΑΚΗΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ	4
3. ΧΡΟΝΙΚΗ ΔΙΑΡΚΕΙΑ ΕΚΠΟΝΗΣΗΣ	5
4. ΟΛΟΚΛΗΡΩΣΗ & ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΗ ΠΤΥΧΙΑΚΗΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ.....	6
5. ΒΑΘΜΟΛΟΓΙΑ ΠΤΥΧΙΑΚΗΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ	7
6. ΠΝΕΥΜΑΤΙΚΑ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΑ ΠΤΥΧΙΑΚΗΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ	8
7. ΔΙΑΡΘΡΩΣΗ ΠΤΥΧΙΑΚΗΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ.....	8
7.1 Περίληψη	9
7.2 Εισαγωγή.....	10
7.3 Κύριο Μέρος	11
7.4 Βιβλιογραφία	11
7.5 Παραρτήματα.....	16
8. ΣΗΜΑΝΤΙΚΑ ΣΗΜΕΙΑ ΕΚΠΟΝΗΣΗΣ ΠΤΥΧΙΑΚΗΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ	16
9. ΓΕΝΙΚΕΣ ΟΔΗΓΙΕΣ ΕΚΤΥΠΩΣΗΣ - ΜΟΡΦΟΠΟΙΗΣΗΣ	19

Πτυχιακή Εργασία

Η Πτυχιακή Εργασία αποτελεί αναπόσπαστο μέρος της εκπαιδευτικής διαδικασίας. Το διακριτό θέμα ειδίκευσης της εργασίας αυτής πρέπει να είναι συναφές με το γνωστικό αντικείμενο του Τμήματος και των διδασκόντων. Στο 10^ο εξάμηνο ο φοιτητής δηλώνει μόνο την Πτυχιακή Εργασία η οποία είναι υποχρεωτική. Οι φοιτητές μπορούν να δηλώσουν την Πτυχιακή Εργασία εφόσον έχουν ολοκληρώσει με επιτυχία την εξέταση μαθημάτων (Υποχρεωτικών και Επιλογής) με συνολικό αριθμό ECTS τουλάχιστον 180 (δηλαδή μπορούν να δηλώσουν την Πτυχιακή Εργασία, εάν έχουν εξεταστεί επιτυχώς σε τουλάχιστον 36 μαθήματα του ΠΠΣ).

Εσωτερικός Κανονισμός Εκπόνησης Πτυχιακής Εργασίας

1. ΓΕΝΙΚΕΣ ΑΡΧΕΣ

Οι φοιτητές του Τμήματος Επιστήμης & Τεχνολογίας Τροφίμων (ΕΤΤ) υποχρεούνται να εκπονήσουν Πτυχιακή Εργασία (ΠΕ). Η ΠΕ εκπονείται τυπικά κατά τη διάρκεια του δέκατου εξαμήνου των σπουδών και απαιτεί την ουσιαστική απασχόληση του φοιτητή τουλάχιστον για ένα κανονικό εξάμηνο σπουδών, δηλαδή ο χρόνος εκπόνησής της είναι τουλάχιστον ένα ακαδημαϊκό εξάμηνο. Η εργασία αυτή έχει διακριτό θέμα ειδίκευσης, είναι επιστημονική και μπορεί να είναι είτε ερευνητική, περιλαμβάνοντας εκτέλεση πειραμάτων σε εργαστηριακούς ή υπαίθριους χώρους του ιδρύματος, ή ακόμα και σε χώρους άλλων φορέων, είτε μία εμπειριστατωμένη βιβλιογραφική ανασκόπηση στα γνωστικά αντικείμενα του Τμήματος. Η τελική βαθμολογία της ΠΕ συμβάλει στη διαμόρφωση του τελικού βαθμού του πτυχίου. Ισοδυναμεί με πέντε (5) εξαμηνιαία μαθήματα και παρέχει εικοσιπέντε (25) διδακτικές μονάδες με συντελεστή βαρύτητας 10 (5x2). Η Πτυχιακή Εργασία είναι κατατμημένη σε 5 επιμέρους συνιστώσες. Πιο συγκεκριμένα, ισοδυναμεί με πέντε (5) αλληλοσυνδεδεμένες Πτυχιακές

εργασίες των 6 πιστωτικών και 5 διδακτικών μονάδων έκαστη, οι οποίες όμως συντίθενται σε μία αδιάσπαστη ολότητα και παρέχουν συνολικά εικοσιπέντε (25) διδακτικές μονάδες με συντελεστή βαρύτητας 10 (5 X 2) και συνολικό αριθμό ECTS=30.

Αυτές οι πέντε επιμέρους πτυχιακές εργασίες είναι:

1. (FST_1001: ΠΤΥΧΙΑΚΗ I: Σκοπιμότητα-Θεωρητικό πλαίσιο,
2. FST_1002: ΠΤΥΧΙΑΚΗ II Βιβλιογραφική ανασκόπηση,
3. FST_1003: ΠΤΥΧΙΑΚΗ III Μεθοδολογία-Πειραματική ή υπολογιστική προετοιμασία και οργάνωση,
4. FST_1004: ΠΤΥΧΙΑΚΗ IV Μετρήσεις-Αποτελέσματα,
5. FST_1005: ΠΤΥΧΙΑΚΗ V Συζήτηση – Συμπεράσματα.

2. ΑΝΑΘΕΣΗ ΠΤΥΧΙΑΚΗΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

1. Κάθε μέλος ΔΕΠ και μέλος ΕΔΙΠ υποβάλλει για έγκριση στο Τμήμα τουλάχιστον πέντε (5) θέματα ΠΕ για το τρέχον ακαδημαϊκό έτος, προκειμένου να καλυφθεί η ζήτηση των ενδιαφερόμενων φοιτητών. Το κάθε θέμα μπορεί να το αναλάβει ένας ή μέχρι δύο φοιτητές έπειτα από αιτιολόγηση του επιβλέποντα.

Ο επιβλέπων της ΠΕ (μέλος ΔΕΠ ή ΕΔΙΠ του Τμήματος ΕΤΤ) θα πρέπει να προτείνει επιπλέον 2 καθηγητές του Τμήματος ή άλλων Τμημάτων με συναφές προς το θέμα γνωστικό αντικείμενο, έτσι ώστε να συγκροτείται τριμελής εξεταστική επιτροπή. Στις τριμελείς επιτροπές μπορούν να συμμετέχουν και μέλη ΕΔΙΠ του Τμήματος ΕΤΤ.

Σε περιπτώσεις διεπιστημονικών θεμάτων, που αφορούν διαφορετικά γνωστικά αντικείμενα του Τμήματος, είναι δυνατή η συνεπίβλεψη ΠΕ από δύο καθηγητές, έπειτα από σχετική αιτιολόγηση.

2. Τα θέματα των ΠΕ κάθε ακαδημαϊκού έτους παρουσιάζονται από τους καθηγητές του Τμήματος σε καθορισμένη ημερομηνία μετά το τέλος της εξεταστικής περιόδου του Φεβρουαρίου. Η διαδικασία αυτή πραγματοποιείται σε μία ημέρα και απευθύνεται στους ενδιαφερόμενους φοιτητές του 4^{ου} και 5^{ου} έτους. Τα προτεινόμενα θέματα θα πρέπει να συνοδεύονται από σύντομη ανάλυση και περιγραφή των εργασιών του φοιτητή, που απαιτούνται για την

ολοκλήρωση της ΠΕ. Επίσης, στις προτάσεις θα πρέπει να περιγράφεται το διακριτό θέμα ειδίκευσης κάθε ΠΕ, η σκοπιμότητα για την εκπόνησή της και ο μέγιστος αριθμός ατόμων που μπορούν να αναλάβουν το κάθε θέμα (με ανώτερο όριο τους 2 φοιτητές για κάθε θέμα).

3. Η Γραμματεία του Τμήματος οφείλει να ανακοινώνει τα εγκεκριμένα θέματα και τα ονόματα του επιβλέποντος και των μελών της τριμελούς εξεταστικής επιτροπής, έως τις 31 Μαρτίου.

4. Οι φοιτητές υποχρεούνται να έλθουν σε συνεννόηση με τους επιβλέποντες των προτεινομένων θεμάτων για να επιλέξουν το θέμα της ΠΕ τους. Οι δηλώσεις των θεμάτων των ΠΕ από τους φοιτητές (θέμα-επιβλέπων καθηγητής) πραγματοποιούνται στη Γραμματεία του Τμήματος όχι αργότερα από το τέλος Μαρτίου.

5. Στην περίπτωση που ένας φοιτητής δεν υποβάλλει αίτηση για ΠΕ μέχρι το τέλος Μαρτίου, δεν θα έχει δυνατότητα εκπόνησης ΠΕ για το τρέχον ακαδημαϊκό έτος, εκτός εάν συντρέχουν λόγοι ανωτέρας βίας, τους οποίους μπορεί να επικαλεστεί ο φοιτητής σε πλήρως τεκμηριωμένη αίτησή του προς τη Γ.Σ. του Τμήματος, η οποία μπορεί να αναθέσει και εκπρόθεσμα ΠΕ.

6. Αλλαγή θέματος ΠΕ για λόγους ανωτέρας βίας γίνεται μετά από επαρκώς αιτιολογημένη αίτηση του φοιτητή η οποία συζητείται στην Συνέλευση του Τμήματος.

3. ΧΡΟΝΙΚΗ ΔΙΑΡΚΕΙΑ ΕΚΠΟΝΗΣΗΣ

1. Η ΠΕ εκπονείται στο 10^ο εξάμηνο, ενώ το ελάχιστο χρονικό διάστημα για την εκπόνησή της είναι ένα ακαδημαϊκό εξάμηνο. Η εκπόνηση της ΠΕ πρέπει να γίνεται με συνεχή, εντατικό και οργανωμένο τρόπο, ώστε να επιτυγχάνεται η καλύτερη αξιοποίηση του χρόνου και του φοιτητή και του επιβλέποντος καθηγητή καθώς και η ελαχιστοποίηση του χρόνου χρήσης του εξοπλισμού των εργαστηρίων.

2. Ως χρονική διάρκεια της εκπόνησης της ΠΕ υπολογίζεται η περίοδος από την εκάστοτε έναρξη του εαρινού εξαμήνου μέχρι την 30^η Ιουνίου του ακαδημαϊκού έτους. Το χρονικό αυτό διάστημα είναι το ελάχιστο επιτρεπόμενο και μπορεί να επεκταθεί μέχρι την 30^η Σεπτεμβρίου εάν οι δεδομένες συνθήκες, κατά την κρίση του

επιβλέποντος καθηγητή το απαιτήσουν για τη βελτιστοποίηση του τελικού αποτελέσματος.

3. Μετά την 1^η Οκτωβρίου η εκπόνηση της ΠΕ συνεχίζεται μόνο μετά από απλή εισήγηση του επιβλέποντος.

4. Στην περίπτωση που η εισήγηση του επιβλέποντος δεν υποβληθεί, η ΠΕ θεωρείται περατωμένη ανεπιτυχώς και ο φοιτητής υποχρεούται εκ νέου να συμμετάσχει στη διαδικασία επιλογής ΠΕ στο επόμενο ακαδημαϊκό έτος.

4. ΟΛΟΚΛΗΡΩΣΗ & ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΗ ΠΤΥΧΙΑΚΗΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

1. Η ΠΕ θεωρείται περατωμένη όταν μετά από σύμφωνη γνώμη του επιβλέποντα αποσταλεί η τελική μορφή ηλεκτρονικά στα μέλη της τριμελούς επιτροπής και στη Γραμματεία.

2. Οι φοιτητές θα μπορούν να παρουσιάζουν τις ΠΕ τους μόνο αφού προσκομίσουν στον επιβλέποντα βεβαίωση από τη γραμματεία ότι δεν οφείλουν κανένα μάθημα

3. Για να έχει το δικαίωμα της παρουσίασης της ΠΕ ένας φοιτητής θα πρέπει να καταθέσει το κείμενο το αργότερο 15 ημέρες πριν το πέρας της εξεταστικής περιόδου στα μέλη της εξεταστικής επιτροπής.

4. Οι παρουσιάσεις των ΠΕ θα πραγματοποιούνται δημόσια σε χώρο του Ιδρύματος την πρώτη εβδομάδα μετά το πέρας των εξεταστικών περιόδων του Σεπτεμβρίου, Φεβρουαρίου και Ιουνίου κάθε ακαδημαϊκού έτους.

5. Η Γραμματεία, υποχρεούται να αναρτά στους πίνακες ανακοινώσεων το πρόγραμμα των παρουσιάσεων, στο οποίο θα αναγράφονται το ονοματεπώνυμο του φοιτητή, το θέμα, ο επιβλέπων, η ημερομηνία και η ώρα παρουσίασης.

6. Πρόταση: Οι παρουσιάσεις γίνονται στο αμφιθέατρο συγκεντρωτικά εντός 2 ημερών με ανοιχτή την συμμετοχή φοιτητών και διδασκόντων του τμήματος.

5. ΒΑΘΜΟΛΟΓΙΑ ΠΤΥΧΙΑΚΗΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

1. Η βαθμολόγηση της ΠΕ γίνεται σε συμφωνία των τριών μελών της εξεταστικής επιτροπής (επιβλέπων καθηγητής και δύο μέλη).

2. Ο βαθμός της ΠΕ προκύπτει από την αξιολόγηση δύο παραμέτρων: (1) το παραδοτέο κείμενο σε ποσοστό 80% και (2) την παρουσίαση/εξέταση σε ποσοστό 20%. Ο μέγιστος βαθμός της είναι το 10 (100%) (επιτρεπτοί βαθμοί είναι οι εξής, 0.0, 0.5, 1.0, 1.5, 2.0, 2.5, 3.0, 3.5, 4.0, 4.5, 5.0, 5.5, 6.0, 6.5, 7.0, 7.5, 8.0, 8.5, 9.0, 9.5, 10.0).

α) Παραδοτέο κείμενο

Ο επιβλέπων καθηγητής σε συνεργασία με τα άλλα δύο μέλη της εξεταστικής επιτροπής αξιολογεί το περιεχόμενο της ΠΕ και το βαθμολογεί με μέγιστο το 80%. Η αξιολόγηση του παραδοτέου έργου πραγματοποιείται ελέγχοντας:

- την επίδοση και εν γένει συνεργασία του υποψηφίου κατά τη διάρκεια της εκπόνησης της ΠΕ με τον επιβλέποντα καθηγητή
- το βαθμό δυσκολίας (απαίτηση εκμάθησης ειδικών γνώσεων, χρήση οργάνων, προγραμματισμός, κλπ.)
- το βαθμό επεξεργασίας των στοιχείων
- την παρουσίαση των αποτελεσμάτων

β) Παρουσίαση - εξέταση

Για την παρουσίαση της ΠΕ απαιτείται, όπως αναφέρεται παραπάνω, η βεβαίωση επιτυχούς ολοκλήρωσης όλων των μαθημάτων.

Κατά την δημόσια παρουσίαση - εξέταση, ο προπτυχιακός φοιτητής αναπτύσσει τη ΠΕ του δημόσια, εντός είκοσι (20) λεπτών (15 λεπτά παρουσίαση και 5 λεπτά ερωτήσεις), ενώπιον της τριμελούς εξεταστικής επιτροπής, η οποία κρίνει τον τρόπο παρουσίασης, την ευχέρεια επεξηγήσεων/απαντήσεων και τη γενική γνώση του θέματος.

3. Η τελική βαθμολογία της ΠΕ κατατίθεται από τον επιβλέποντα καθηγητή στη Γραμματεία του Τμήματος το αργότερο μέσα σε τρεις ημέρες από την ημερομηνία της δημόσιας παρουσιάσής της.

6. ΠΝΕΥΜΑΤΙΚΑ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΑ ΠΤΥΧΙΑΚΗΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

Η ΠΕ αποτελεί προϊόν συνεργασίας του/των φοιτητή/τών και του διδάσκοντα που επιβλέπει την εκπόνησή της στο Τμήμα ΕΤΤ. Τα φυσικά αυτά πρόσωπα έχουν και τα πνευματικά δικαιώματα στη δημοσίευση των αποτελεσμάτων της Πτυχιακής Εργασίας σε επιστημονικά περιοδικά. Στις δημοσιεύσεις αυτές τηρείται η επιστημονική δεοντολογία. Στην περίπτωση ευρεσιτεχνιών ισχύει ο κανονισμός του Πανεπιστημίου Πατρών [Παράρτημα II: Κανονισμός Διαχείρισης Θεμάτων Βιομηχανικής Ιδιοκτησίας-(Διπλώματα Ευρεσιτεχνίας) στο Πανεπιστήμιο Πατρών άρθρ. 8 ν. 2121/93 (ΦΕΚ Α΄ 25)].

7. ΔΙΑΡΘΡΩΣΗ ΠΤΥΧΙΑΚΗΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

Όταν πρόκειται για ερευνητική εργασία προτείνεται η παρακάτω δομή:

- Εξώφυλλο – Πρότυπο τμήματος
- Σελίδα τίτλου
- Δήλωση λογοκλοπής
- Σελίδα ευχαριστιών / αφιέρωσης (προαιρετικά)
- Πίνακας περιεχομένων (προαιρετικά Περιεχόμενα Πινάκων και Σχημάτων και Πίνακας Συντομογραφιών)
- Περίληψη (ελληνική και αγγλική γλώσσα)
- Εισαγωγή
- Θεωρητικό Πλαίσιο
- Μεθοδολογία
- Αποτελέσματα
- Συμπεράσματα και πρακτικές εφαρμογές
- Περιορισμοί και Προτάσεις για περαιτέρω έρευνα
- Βιβλιογραφία
- Παράρτημα (προαιρετικά)
- Ευρετήριο (προαιρετικά)

Όταν πρόκειται για βιβλιογραφική μελέτη προτείνεται η παρακάτω δομή:

- Εξώφυλλο– Πρότυπο τμήματος
- Σελίδα τίτλου
- Δήλωση λογοκλοπής
- Σελίδα ευχαριστιών / αφιέρωσης (προαιρετικά)
- Πίνακας περιεχομένων (προαιρετικά Περιεχόμενα Πινάκων και Σχημάτων και Πίνακας Συντομογραφιών)
- Περίληψη (ελληνική και αγγλική γλώσσα)
- Εισαγωγή
- Εννοιολογική προσέγγιση
- Μεθοδολογία βιβλιογραφικής ανασκόπησης
- Αποτελέσματα
- Συμπεράσματα
- Περιορισμοί και Προτάσεις για περαιτέρω έρευνα
- Βιβλιογραφία
- Παράρτημα (προαιρετικά)
- Ευρετήριο (προαιρετικά)

Στη συνέχεια δίνεται μια σύντομη περιγραφή για το τι θα πρέπει να περιέχουν οι σημαντικότερες ενότητες της Πτυχιακής Εργασίας.

7.1 Περίληψη

Ο αναγνώστης θα πρέπει να μπορέσει μέσα από λίγες μόνο γραμμές (μέχρι 400 λέξεις) να κατανοήσει:

- το σκοπό
- τη μεθοδολογία
- τα αποτελέσματα
- τους περιορισμούς
- τις πρακτικές εφαρμογές
- τα πρωτότυπα σημεία της μελέτης που εκπονήθηκε.

Στο τέλος της περίληψης γράφονται οι Λέξεις – Κλειδιά (Βασικές έννοιες ή όροι που μπορούν να χρησιμοποιηθούν για τη δημιουργία

ευρετηρίων, π.χ. σε βάσεις δεδομένων, αλλά και έννοιες που σκιαγραφούν τους βασικούς άξονες της εργασίας).

7.2 Εισαγωγή

Στην εισαγωγή περιγράφεται το αντικείμενο της εργασίας και το διακριτό θέμα ειδίκευσής της και παρουσιάζεται περιληπτικά η προσέγγιση που ακολουθείται για την αντιμετώπισή του. Πιο συγκεκριμένα θα πρέπει να προσδιορίζεται το υπό μελέτη θέμα, η προηγούμενη γνώση στην προσέγγιση του θέματος αυτού, οι λόγοι μελέτης του (το υφιστάμενο βιβλιογραφικό κενό και οι προτάσεις άλλων ερευνητών που οδηγούν στο υπό μελέτη θέμα), ο σκοπός και οι στόχοι της εργασίας, και η μεθοδολογία που θα ακολουθηθεί. Στη συνέχεια, στην εισαγωγή θα πρέπει να γίνεται αναφορά στη σημασία της εργασίας (π.χ. για την επιστήμη, την κοινωνία, τον επιχειρηματικό κόσμο, τη διεθνή κοινότητα), καθώς και στην πρωτοτυπία της. Τέλος, στην εισαγωγή ακολουθεί συνοπτική παρουσίαση των κεφαλαίων που θα ακολουθήσουν.

Στην εισαγωγή συνήθως δεν αναφέρονται καθόλου αποτελέσματα, συμπεράσματα και προβληματισμοί που προκύπτουν από την εργασία. Αναφέρονται πληροφορίες που είναι ήδη γνωστές και δημοσιευμένες (π.χ. σε βιβλία, περιοδικά ή σε συνεδρία).

Συνοψίζοντας, σκοπός της εισαγωγής είναι να βοηθηθεί ο αναγνώστης να αντιληφθεί το αντικείμενο της εργασίας αλλά και να παρουσιαστεί ο τρόπος που επιλέχτηκε για να αναπτυχθεί η εργασία. Καλό θα είναι η εισαγωγή να παρουσιάζει αυτό που πραγματικά έχει γίνει και που ουσιαστικά υπάρχει στα επόμενα κεφάλαια της εργασίας. Για το λόγο αυτό, η εισαγωγή γράφεται όσο προχωρά η εργασία ή μπορεί να γραφτεί και στο τέλος της.

Η εισαγωγή δεν πρέπει να είναι περισσότερο από 2-3 σελίδες (ανάλογα και με τη συνολική έκταση της εργασίας).

7.3 Κύριο Μέρος

Το κύριο μέρος της εργασίας είναι διαρθρωμένο σε επιμέρους κεφάλαια με συνεχή αρίθμηση. Στο μέρος αυτό παρατίθενται τα παρακάτω:

- το θεωρητικό μέρος, το οποίο περιλαμβάνει την ανασκόπηση της βιβλιογραφίας/αρθρογραφίας, δηλαδή τη θεωρητική τεκμηρίωση του θέματος,
- η μεθοδολογία διεξαγωγής της μελέτης, όπου θα περιγράφεται λεπτομερώς η μεθοδολογία (επιλογή δείγματος, εργαλείων και υλικών έρευνας και στατιστικών αναλύσεων) και θα τεκμηριώνεται η επιλογή της,
- τα αποτελέσματα της εμπειρικής έρευνας - μελέτης, από τα οποία θα προκύψει η αποδοχή ή απόρριψη των ερευνητικών υποθέσεων και η διαπίστωση των σχέσεων μεταξύ εξεταζόμενων μεταβλητών.

Στην περίπτωση βιβλιογραφικής πτυχιακής εργασίας, παρουσιάζονται ανάλογα:

- τα αποτελέσματά της
- τα συμπεράσματα της μελέτης
- οι πρακτικές εφαρμογές της μελέτης
- οι περιορισμοί κάτω από τους οποίους έγινε η μελέτη
- οι προτάσεις για περαιτέρω έρευνα

7.4 Βιβλιογραφία

Οι βιβλιογραφικές παραπομπές και η σωστή χρήση τους μέσα στο κείμενο της ΠΕ είναι από τα πιο σημαντικά ζητήματα για μια πτυχιακή και ίσως διαδραματίζει και το σημαντικότερο ρόλο στην αξιολόγηση της. Οι βιβλιογραφικές παραπομπές χρησιμοποιούνται κάθε φορά που γράφουμε:

- εντός εισαγωγικών το ακριβές χωρίο ή επακριβώς τα λόγια του συγγραφέα από μία πηγή και
- σε γενικές γραμμές αυτά που είπε κάποιος άλλος ή μεταφέρουμε συνοπτικά πληροφορίες από κάποια πηγή.

Δεν χρησιμοποιούνται βιβλιογραφικές παραπομπές στις περιπτώσεις που εκφράζονται προσωπικές κρίσεις και τα συμπεράσματα του συγγραφέα της εργασίας. Αντιθέτως, είναι υποχρεωτικό να αναφέρεται από πού έχουν παρθεί οι πληροφορίες που έχουν χρησιμοποιηθεί στην εργασία. Με τη χρήση παραπομπών και την ακριβή παρουσίαση των πηγών του ο συγγραφέας προσδίδει κύρος, εγκυρότητα και αξιοπιστία στην εργασία του. Επίσης, με τη χρήση παραπομπών αποφεύγεται η λογοκλοπή (plagiarism) και η κλοπή παραπομπών, η χρήση δηλαδή παραπομπών από άλλες εργασίες ή βιβλία. Θα πρέπει δηλαδή να αναφέρονται οι βιβλιογραφικές παραπομπές που χρησιμοποιήθηκαν σε όλη την εργασία και τις οποίες θα πρέπει να έχει διαβάσει ο ίδιος ο συγγραφέας. Θεωρείται ότι η εντιμότητα είναι βασικός κανόνας στις επιστημονικές εργασίες. Παρόλα ταύτα, όταν μια βιβλιογραφική παραπομπή δεν είναι δυνατόν να βρεθεί, μπορεί να αναφερθεί ως εξής:σύμφωνα με τον Akerlof (1970), όπως αναφέρεται στους Watson et al. (2002)....., και αυτό συνήθως γίνεται για παλιές εργασίες, ή εργασίες που βρίσκονται σε σπάνια βιβλία και περιοδικά και στα οποία δεν είναι δυνατή η πρόσβαση.

Ιδιαίτερη προσοχή θα πρέπει να δίνεται στις πηγές και πληροφορίες που αντληθήκαν από το Διαδίκτυο. Το Διαδίκτυο αποτελεί μια ανεξάντλητη πηγή πληροφοριών και διαθέτει τεράστιο αριθμό ηλεκτρονικών πηγών και πληροφοριών που προέρχονται από κυβερνητικές, εμπορικές, ακαδημαϊκές, εταιρικές ακόμη και από προσωπικές πηγές. Οι πληροφορίες όμως που δημοσιεύονται σε ιστοσελίδες στο διαδίκτυο πολλές φορές δεν υπόκεινται σε οποιασδήποτε μορφής έλεγχο εγκυρότητας και αξιοπιστίας. Επιπλέον, ο καθένας έχει τη δυνατότητα να «κατασκευάσει» μια ιστοσελίδα και να δημοσιεύσει ό,τι τον ενδιαφέρει ή να προσπαθήσει να προωθήσει τα συμφέροντα του μέσω της ανάρτησης δεδομένων που ταιριάζουν με τις επιδιώξεις του. Συνεπώς, η αξιοπιστία των δεδομένων που αναρτώνται στο διαδίκτυο εξαρτάται αποκλειστικά από το φορέα που δημιούργησε την ιστοσελίδα. Για αυτό το λόγο, όταν ένας συγγραφέας μιας επιστημονικής εργασίας χρησιμοποιεί πληροφορίες που έχουν δημοσιευθεί στο Διαδίκτυο, θα πρέπει να είναι ιδιαίτερα προσεκτικός και να αξιολογεί τις ιστοσελίδες με συγκεκριμένα κριτήρια.

Τέλος, οι αναφορές στις ιστοσελίδες πρέπει να είναι στη συγκεκριμένη σελίδα που περιέχει το αντικείμενο, και όχι στην αρχική ιστοσελίδα του δικτυακού τόπου του φορέα, ενώ θα πρέπει να συνοδεύεται και από την ημερομηνία, στην οποία έγινε η ανάκτηση των συγκεκριμένων πληροφοριών.

Κλείνοντας, θα πρέπει να επισημάνουμε για μια ακόμη φορά ότι για οποιαδήποτε βιβλιογραφική παραπομπή υπάρχει στο κείμενο θα πρέπει να συμπεριληφθεί στη βιβλιογραφία αντίστοιχη αναφορά, καταγεγραμμένη με συγκεκριμένο τρόπο, όπως περιγράφεται παρακάτω.

Η βιβλιογραφία παρατίθεται κατά αλφαβητική σειρά, με βάση το επώνυμο του συγγραφέα χωρίς αρίθμηση και πρέπει να υπάρχουν οπωσδήποτε μέσα στο κυρίως κείμενο της εργασίας, ενώ γίνεται διαχωρισμός, βιβλίων, περιοδικών, κλπ. Συνεπώς, δημιουργούνται τρεις λίστες, μία για ελληνική βιβλιογραφία [Α], μία για ξενόγλωσση βιβλιογραφία [Β] και μία για τις ιστοσελίδες [Γ]:

Παραπομπές σε βιβλία:

Γεωργογιάννης, Π. (1999), Θέματα Διαπολιτισμικής Εκπαίδευσης. Gutenberg, Αθήνα.

{Επώνυμο συγγραφέα},{Αρχικό ονόματος}. {(χρονολογία έκδοσης)}, {Τίτλος βιβλίου}. {Εκδοτικός Οίκος}, {Πόλη έκδοσης}

Παραπομπές σε άρθρα και περιοδικά:

Μήτσης, Ν. (2002) Η δεξιότητα της ομιλίας υπό το πρίσμα της επικοινωνιακής προσέγγισης της ελληνικής ως δεύτερης ή ξένης γλώσσας. Διαπολιτισμική Εκπαίδευση – Ελληνικά ως Δεύτερη ή Ξένη Γλώσσα, 2, 4-10

{Επώνυμο συγγραφέα},{Αρχικό ονόματος}. {(χρονολογία έκδοσης)}, {Τίτλος άρθρου}. {Τίτλος Περιοδικού}, {αρ. τόμου ή τεύχους}, {αρ. σελίδων}

Παραπομπές σε κεφάλαια βιβλίων:

Μάρκου, Γ. (1997), Σχολική και κοινωνική (επαν)ένταξη παλιννοστούντων μαθητών: η σκοπιά των γονέων. Στο Ε. Σκούρτου (Επιμ.) Θέματα Διγλωσσίας και Εκπαίδευσης (σ. 103-137). Νήσος, Αθήνα

{Επώνυμο συγγραφέα},{Αρχικό ονόματος}. {(χρονολογία έκδοσης)}, {Τίτλος κεφαλαίου}. Στο {Αρχικό Ονόματος Επιμελητή}. {Επώνυμο Επιμελητή} (Επιμ.){Τίτλος Βιβλίου}{αρ. σελίδων}. {Εκδοτικός Οίκος}, {Πόλη έκδοσης}

Παραπομπές σε πρακτικά συνεδρίων:

Γαλάνης, Γ. & Πρεντουλή, (2002), Αλβανόφωνοι δάσκαλοι μέσα σε ελληνικές τάξεις. Πρόκληση ή αναγκαιότητα για την ελληνική κοινωνία;. Στο Π. Γεωργογιάννης (Επιμ) Διαπολιτισμική Εκπαίδευση – Ελληνικά ως Δεύτερη ή Ξένη γλώσσα, Τόμος II (σ. 44-62). Πρακτικά 4ου Διεθνούς Συνεδρίου «Διαπολιτισμική Εκπαίδευση – Ελληνικά ως Δεύτερη ή Ξένη Γλώσσα», Πάτρα 28 Ιουνίου – 1 Ιουλίου 2001. Πάτρα

{Επώνυμο συγγραφέα},{Αρχικό ονόματος}. {(χρονολογία έκδοσης)}, {Τίτλος Εισήγησης}. Στο {Αρχικό Ονόματος Επιμελητή}. {Επώνυμο Επιμελητή} (Επιμ.){Τίτλος Βιβλίου, Αριθ. Τόμου}{(αρ. σελίδων)}. {Πρακτικά {Τίτλος Συνεδρίου, Χώρος και Ημερ/νία Διεξαγωγής Συνεδρίου}. {Εκδοτικός Οίκος}, {Πόλη έκδοσης}

Ε. Παραπομπές σε ιστοσελίδες:

Cornes, A., Intercultural Empathy, στο: <http://www.global-excellence.com/getfile.php?g=40> (προσπελάστηκε στις 5/1/2009)

{Επώνυμο συγγραφέα},{Αρχικό ονόματος}, {Τίτλος Άρθρου}, στο: (πλήρης διεύθυνση ιστοσελίδας) {(ημερομηνία προσπέλασης τους άρθρου στο διαδίκτυο)}

Συνεπώς μια λίστα με βιβλιογραφία θα μπορούσε να έχει την εξής μορφή:

BIBΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

Α) Ελληνική

- Γεωργογιάννης, Π. (1999), Θέματα Διαπολιτισμικής Εκπαίδευσης. Αθήνα, Gutenberg
- Δαμιανάκος Σ., Ζακοπούλου Ε., Κασίμης Χ, Νιτσιάκος Β. (1997). Εξουσία, Εργασία και Μνήμη σε τρία χωριά της Ηπείρου: Η τοπική δυναμική της επιβίωσης, Εκδόσεις Πλέθρον και ΕΚΚΕ, Αθήνα.
- Ζακοπούλου Ε. (1999). «Πολυαπασχολούμενοι και Γεωργία: Προς μια νέα ανίχνευση ενός πολυδιάστατου φαινομένου», Κασίμης Χ,

Λουλούδης Λ (επιμ.) Ύπαιθρος Χώρα: Η Ελληνική Αγροτική Κοινωνία στο τέλος του 20ου αιώνα, ΕΚΚΕ και Εκδόσεις Πλέθρον, Αθήνα.

- Μήτσης, Ν. (2002) Η δεξιότητα της ομιλίας υπό το πρίσμα της επικοινωνιακής προσέγγισης της ελληνικής ως δεύτερης ή ξένης γλώσσας. Διαπολιτισμική Εκπαίδευση – Ελληνικά ως Δεύτερη ή Ξένη Γλώσσα, 2, 4-10

Β) Αγγλική

- Gidarakou I. (1999). "Young Women's Attitudes Towards Agriculture and Women's New Roles in the Greek Countryside: A First Approach", Journal of Rural Studies, Vol. 15 (2).
- Hoggart K., Buller H., Black R. (1995). Rural Europe: Identity and Change, Arnold, London, New York, Sydney, Auckland. Long A. Van der Ploeg J. D. (1994). Born from within: practice and perspectives of endogenous rural development, Van Gorcum, The Hague.

Γ) Ιστοσελίδες

- Rafailidis S., Schatzmann M. (1997). URL: http://www.mi.uni-hamburg.de/technische_meteorologie/windtunnel/street02/Overview. Html (προσπελάστηκε στις 5/1/2019)

Εναλλακτικά για την οργάνωση της βιβλιογραφίας δίνεται η δυνατότητα χρήσης λογισμικού-βιβλιογραφίας και συνίσταται η χρήση ενός εκ' των Mendeley - Reference Management Software ή Zotero | Your personal research assistant. Ως πρότυπα εμφάνισης των βιβλιογραφικών αναφορών στο κείμενο προτείνονται ένα εκ των: Elsevier-Harvard (with titles) ή Chicago Manual of Style 17th Edition (full note) ή American Chemical Society. Όλες οι αναφορές πρέπει να είναι επαρκώς συνδεδεμένες με το κείμενο. Δηλαδή, ιδανικά ομοιόμορφη κατανομή στο μήκος του κειμένου και των εννοιών.

7.5 Παραρτήματα

Το παράρτημα είναι προαιρετικό και περιέχει συνήθως το επιπλέον υλικό της έρευνας που είτε είναι εκτενές, είτε δευτερεύουσας σημασίας και συνεπώς δεν χρειάζεται να συμπεριληφθεί μέσα στο κυρίως κείμενο της εργασίας, όπως είναι π.χ. κατάλογοι, δημόσια έγγραφα, νομοθεσίες, υποδείγματα ερωτηματολογίων συλλογής δεδομένων, εκτενείς στατιστικοί πίνακες, εικόνες, σχεδιαγράμματα, χάρτες, γραφικά, κλπ. που σχετίζονται άμεσα με την εργασία, αλλά τα οποία θα μπορούσε να τα δει ο αναγνώστης αργότερα χωρίς δηλαδή να αλλοιώνεται, ή να διαταράσσεται η ροή πληροφοριών του κυρίως μέρους της εργασίας.

Τα παραρτήματα μπορεί να είναι ένα ή πολλά. Κάθε παράρτημα πρέπει να έχει ενιαίο θέμα. Αν πρέπει να παρουσιαστεί επιπλέον υλικό τότε δημιουργείται και δεύτερο παράρτημα μετά το πρώτο. Αν το παράρτημα είναι ένα τότε ονομάζεται απλώς Παράρτημα, αν είναι πολλά τότε αναφέρονται ως Παράρτημα Α, Παράρτημα Β, κλπ.

Το παράρτημα τοποθετείται στο τέλος της εργασίας μετά τη βιβλιογραφία και αποτελεί ξεχωριστό τμήμα της εργασίας και αναφέρεται στα περιεχόμενα. Στα περιεχόμενα δεν αναφέρεται τι περιλαμβάνει το κάθε παράρτημα, παρά μόνο η λέξη Παράρτημα (ή Παράρτημα Α, κλπ). Το παράρτημα ξεκινάει με τον τίτλο Παράρτημα και στη συνέχεια, σε επόμενη σελίδα, παρουσιάζεται το περιεχόμενό του.

8. ΣΗΜΑΝΤΙΚΑ ΣΗΜΕΙΑ ΕΚΠΟΝΗΣΗΣ ΠΤΥΧΙΑΚΗΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

Το κείμενο στην ΠΕ θα πρέπει να χαρακτηρίζεται από πληρότητα, δομή, οργάνωση, γλωσσική σαφήνεια και ακρίβεια, αλλά χωρίς να υπολείπεται σε πρωτοτυπία και δημιουργικότητα. Βασικό ζητούμενο σε μια ΠΕ είναι η εγκυρότητα αλλά και η λογική συνέχεια και συνέπεια που θα πρέπει να έχει η παρουσίαση των επιχειρημάτων, θέσεων και απόψεων που χρησιμοποιούνται για να αναπτύξουν το προβληματισμό του φοιτητή στην εργασία του. Οι φοιτητές συνεπώς, καλούνται να διατυπώσουν τη σκέψη τους απλά, αλλά με σαφήνεια, και να χρησιμοποιούν για αυτό το λόγο σωστά δομημένες προτάσεις. Μερικοί

απλοί κανόνες που μπορούν να βοηθήσουν προς αυτή τη κατεύθυνση είναι:

- Το θέμα της ΠΕ, το οποίο θα επιλεγεί από τον φοιτητή, θα πρέπει να μην έχει ξαναμελετηθεί.
- Να χρησιμοποιούνται μικρές προτάσεις με σαφήνεια και απλότητα και να αποφεύγονται οι μακροσκελείς περίοδοι. Να υπάρχουν συχνές αλλαγές παραγράφων και να συνδέονται νοηματικά.
- Να αποφεύγονται οι κατά λέξη επαναλήψεις μίας ή περισσότερων φράσεων ή προτάσεων από βιβλία άρθρα, κλπ. Να γίνεται προσπάθεια αντί για απλή επανάληψη να γίνεται παράφραση των απόψεων που υπάρχουν στα βιβλία, κλπ.
- Να υπάρχει ποικιλία έκφρασης, όχι μόνο ως προς την επιλογή κάθε φορά των κατάλληλων λέξεων (κυρίως ρημάτων) αλλά και ως προς την εναλλαγή ενεργητικής και παθητικής σύνταξης,
- Να αποφεύγονται καθημερινές, κοινότυπες, δημοσιογραφικές εκφράσεις, ωραιολογίες, λογοτεχνίζουσες ή ιδιολεκτικές (αργκό) εκφράσεις.
- Να αποφεύγονται τα πάθη των φωνηέντων σε υπερβολικό βαθμό (Αποκοπή: απ' το χωριό – από το χωριό, Αφαίρεση: τού 'δωσαν – του έδωσαν, Έκθλιψη: θ' αφήσει – θα αφήσει).
- Να αποφεύγεται η χρήση πολλών υποσημειώσεων μιας και δείχνει αδυναμία να ενσωματωθούν οι αναφορές της υποσημείωσης στο κυρίως μέρος της εργασίας.
- Η ΠΕ θα πρέπει να είναι γραμμένη σε γ' ενικό ή γ' πληθυντικό πρόσωπο. Επιπρόσθετα, θα πρέπει να αποφεύγεται η χρήση ξενόγλωσσων όρων ή η χρήση πινάκων / σχημάτων χωρίς να υπάρχει ελληνική μετάφραση. Όπου κρίνεται απαραίτητη η αναφορά ενός ξενόγλωσσου όρου, αυτή θα πρέπει να γίνεται εντός παρενθέσεως (π.χ Η Συγκριτική Ανάλυση Απόδοσης (benchmarking)...). Επιπλέον, δεν ενδείκνυται η χρήση αποσιωπητικών, θαυμαστικών ή επιθέτων σε υπερθετικό βαθμό.
- Για τη μεθοδολογία εκπόνησης της ΠΕ (επιλογή ερευνητικής προσέγγισης, προσδιορισμός δείγματος, επιλογή ερευνητικού εργαλείου, είδος στατιστικής επεξεργασίας, κ.λ.π.), αλλά και την

στατιστική ανάλυση των δεδομένων, συνιστάται η μελέτη συγγραμμάτων σχετικών με τη μεθοδολογία εκπόνησης μελετών, τη στατιστική και τη στατιστική ανάλυση με τη χρήση προγραμμάτων λογισμικού (πχ SPSS, Statgraphics, κ.λ.π.). Σχετικά συγγράμματα υπάρχουν στη Βιβλιοθήκη του Πανεπιστημίου Πατρών.

- Η ΠΕ πρέπει να αποτελεί ένα ενιαίο σώμα από το οποίο θα προκύπτει ότι ο φοιτητής έχει κατανοήσει πλήρως τη βιβλιογραφία και παρουσιάζει με απλό και σαφή τρόπο το πρόβλημα, τη μεθοδολογία και τα αποτελέσματα της έρευνάς του.
- Η έκταση της ΠΕ καθορίζεται από το υπό διερεύνηση θέμα, τη μεθοδολογία και το επιστημονικό πεδίο στο οποίο εντάσσεται.
- Βασικό στοιχείο για μια ΠΕ και στοιχείο καθορισμού της επιστημονικής της ποιότητας είναι η βιβλιογραφία.
- Στα θέματα που απαιτείται συνεργασία με επιχειρήσεις είναι σημαντικό πρωτίστως να έχουν εξασφαλιστεί η πρόθεση των επιχειρήσεων για συνεργασία, η πρόσβαση στα στοιχεία και η δυνατότητα παρουσίασης των ευρημάτων που είναι απαραίτητα για την ΠΕ.
- Η ΠΕ αποτελεί δημοσίευση και επομένως χρειάζεται προσοχή, ώστε να μην παραβιάζονται τα πνευματικά δικαιώματα σύμφωνα με τους ελληνικούς και τους διεθνείς νόμους.
- Τέλος, καλό θα είναι να διαβαστεί η εργασία αρκετές φορές για να εντοπιστούν πιθανά ορθογραφικά και εκφραστικά λάθη, σε μια προσπάθεια αναθεώρησης και διόρθωσης της εργασίας. Η σωστή αναθεώρηση μπορεί να γίνει μόνο εφόσον ο συγγραφέας διαβάσει ξανά το κείμενό του μετά από ένα διάστημα αποχής από τη συγγραφή και τη μελέτη του. Το αρχικό κείμενο είναι πιθανό να περιέχει ασάφειες και λογικές ανακολουθίες που οφείλονται σε συνειρμικές σκέψεις του συγγραφέα, οι οποίες παραλείπονται και δεν αποτυπώνονται στο κείμενο κατά τη συγγραφή. Ένα διάστημα αποχής λοιπόν, επιτρέπει στο συγγραφέα να εντοπίσει ευκολότερα τέτοιου είδους

παραλήψεις, να εντοπίσει και να διορθώσει τα λάθη, τις επαναλήψεις και τις ασάφειες.

9. ΓΕΝΙΚΕΣ ΟΔΗΓΙΕΣ ΕΚΤΥΠΩΣΗΣ - ΜΟΡΦΟΠΟΙΗΣΗΣ

Παρακάτω ακολουθούν μερικοί κανόνες για τη διαμόρφωση και εκτύπωση της ΠΕ. Να σημειωθεί ότι οι κανόνες που ακολουθούν δεν είναι απόλυτοι ούτε πιο σωστοί από κάποιους άλλους, αλλά αποτελούν έναν οδηγό, ώστε να επιτυγχάνεται ομοιομορφία στο σύνολο των πτυχιακών του τμήματος.

- Οι εργασίες γράφονται (π.χ. με χρήση του Microsoft Word) και εκτυπώνονται στη μία όψη σελίδων μεγέθους A4 (21 x 29.7 cm).
- Τα περιθώρια της σελίδας θα πρέπει να είναι 2,54 εκ. πάνω-κάτω και 3,17 εκ. δεξιά-αριστερά. (τα τυπικά του MS word).
- Προτεινόμενη γραμματοσειρά είναι η “Calibri” ή η “Times New Roman” ή η “Arial”, με χαρακτήρες κανονικούς, μεγέθους 12 στιγμών (points), με μονό διάστιχο, ενώ η στοίχιση να είναι πλήρης με αυτόματο συλλαβισμό. Εξαίρεση αποτελούν τυχόν ειδικές σελίδες, πίνακες, κλπ.
- Ο τίτλος γράφεται με γράμματα έντονα, 24 στιγμών, bold, centered μετά την έκτη σειρά (με ίδια γράμματα και μέγεθος) , στο κέντρο της σελίδας. Ο τίτλος της εργασίας πρέπει να είναι σύντομος και σαφής.
- Τον τίτλο ακολουθεί το όνομα του συγγραφέα με γράμματα 18 στιγμών, bold και centred. Οι συγγραφείς γράφουν το όνομα τους στην ονομαστική.
- Ξένες Λέξεις. Όλες οι ξένες λέξεις και φράσεις να δίδονται με πλάγια γράμματα, χωρίς εισαγωγικά.
- Η αρίθμηση των σελίδων να γίνεται στο κέντρο του υποσέλιδου σύμφωνα με όσα καθορίζονται παρακάτω:
- Οι εισαγωγικές σελίδες να έχουν ξεχωριστή αρίθμηση με λατινικούς αριθμούς (i, ii, iii, iv, v,ix, x, xi κ.λπ.), η οποία αρχίζει από τη σελίδα της περίληψης μέχρι και τον πρόλογο.

- Η αρίθμηση με αραβικούς αριθμούς (1, 2, 3,κ.λπ.) να αρχίζει από την Εισαγωγή και τελειώνει μέχρι και τη βιβλιογραφία.
- Το παράρτημα να έχει ανεξάρτητη αρίθμηση.

Η αρίθμηση των κεφαλαίων και των υποκεφαλαίων να γίνεται με το δεκαδικό σύστημα και μέχρι τριψήφια αρίθμηση, δηλαδή 3, 3.2, 3.2.4. Οι επικεφαλίδες των κεφαλαίων και των υποκεφαλαίων να αρχίζουν από την αριστερή στοίχιση του κειμένου και να γράφονται με τους παρακάτω χαρακτήρες:

- Των κεφαλαίων (μονοψήφια αρίθμηση) με χαρακτήρες κεφαλαίους, 14 στιγμών, έντονους, όρθιους (normal bold). Των υποκεφαλαίων (διψήφια αρίθμηση) με χαρακτήρες πεζούς, 13 στιγμών, έντονους, όρθιους (normal bold).
- Των παραγράφων (τριψήφια αρίθμηση) με χαρακτήρες πεζούς, 12 στιγμών, έντονους, πλάγιους (italics bold).
- Δεν χρειάζεται να χρησιμοποιείται εσοχή στην πρώτη γραμμή κειμένου κάτω από ένα τίτλο ενότητας ή υποενότητας. Οι παράγραφοι πρέπει να έχουν δεξιά και αριστερά στοίχιση (justified).

Φωτογραφίες και σχήματα: Θα πρέπει να μην είναι μεγαλύτερα από το ήμισυ της σελίδας και, σε εξαιρετικές περιπτώσεις, να μην είναι μεγαλύτερα από μία σελίδα. Οι τίτλοι θα πρέπει να είναι με γράμματα 12 στιγμών και πλάγια. Οι τίτλοι περιλαμβάνουν τις λέξεις φωτογραφία / σχήμα, μετά τον αριθμό τους και στη συνέχεια μια σύντομη φράση που περιγράφει τι παρουσιάζουν και που καλό είναι να περιγράφεται σε μία μόνο γραμμή. Σε κάθε περίπτωση ακολουθεί η πηγή για τις φωτογραφίες και τα σχήματα, ενώ η πηγή πρέπει να είναι με γράμματα 10 στιγμών πλάγια. Η αρίθμηση γίνεται με αύξουσα αρίθμηση ανά κεφάλαιο δηλαδή, η αναφορά στο κείμενο γίνεται χωρίς σύντμηση, δηλαδή φωτογραφία 1.1, σχήμα 1.2.

Πίνακες: Ισχύουν τα ίδια με τα σχήματα, ωστόσο αν οι πίνακες παρουσιάζουν δεδομένα πρωτογενούς έρευνας της εργασίας δεν χρειάζεται πηγή. Συνηθισμένο στυλ μορφοποίησης είναι αυτό των τριών

γραμμών (για το περίγραμμα του πίνακα), μία στην κορυφή, μία στην πρώτη σειρά του πίνακα και μία στο τέλος του πίνακα, όπως φαίνεται και στο παράδειγμα.

Πίνακας 1.3: Η κατανομή των εργαζομένων της επιχείρησης

Τομέας Εργασίας	Συχνότητες	Ποσοστά %
Υπάλληλοι	100	80,0
Προϊστάμενοι	19	15,2
Διευθυντές	6	4,8
Σύνολο	125 100,0	100,0

Εξισώσεις: Η αρίθμηση εξισώσεων γίνεται μέσα σε παρένθεση ανά κεφάλαιο π.χ. (2.xx) και η αρίθμηση τελειώνει στη δεξιά στοίχιση του πλαισίου. Η αναφορά στο κείμενο γίνεται με σύντμηση, δηλαδή εξ. (3) ή εξ. (6). Για τη σύνταξη των εξισώσεων μπορεί να χρησιμοποιείται το MsEquation του MsOffice με τα εργαλεία που διαθέτει (Για να ενεργοποιηθεί επιλεγούμε: Μενού «Εισαγωγή», επιλογή «Εξίσωση» και στη συνέχεια «Εισαγωγή νέας εξίσωσης»).

Περιεχόμενα: Για να εισαγάγουμε αυτόματα πίνακα περιεχόμενων στο Ms-Word από το Μενού «Αναφορές» επιλέγουμε «Πίνακα περιεχόμενων» και στη συνέχεια «Εισαγωγή πίνακα περιεχόμενων». Από το μενού «Επιλογές» επιλεγούμε τα διαθέσιμα στυλ και τα επίπεδα διάθρωσης του πίνακα περιεχόμενων (μέχρι 3, όσα και η αρίθμηση κεφαλαίων και υποκεφαλαίων). Ο υπολογιστής αυτομάτως δημιουργεί με βάση τα επιλεγμένα στυλ τον πίνακα περιεχόμενων στη θέση που έχουμε ορίσει.

Ο επιβλέπων της ΠΕ εγκρίνει ή όχι την μορφή της και προτείνει αλλαγές.